

सीतामर्ही

बालकाण्डे षट्षष्टितमः सर्गः

ततः प्रभाते विमले कृतकर्मा नराधिपः।

विश्वामित्रं महात्मानं आजुहाव सराधवम् ॥1.66.1॥

तमर्चयित्वा धर्मात्मा शास्त्रदृष्टेन कर्मणा।

राघवौ च महात्मानौ तदा वाक्यमुवाच ह ॥1.66.2॥

भगवन् स्वागतं तेऽस्तु किं करोमि तवानघ।

भवानाज्ञापयतु मामाज्ञाप्यो भवता ह्यहम् ॥1.66.3॥

एवमुक्तस्स धर्मात्मा जनकेन महात्मना।

प्रत्युवाच मुनिर्वीरं वाक्यं वाक्यविशारदः ॥1.66.4॥

पुत्रौ दशरथस्येमौ क्षत्रियौ लोकविश्रुतौ।

द्रुष्टुकामौ धनुश्श्रेष्ठं यदेतत्त्वयि तिष्ठति ॥1.66.5॥

एतद्दर्शय भद्रं ते कृतकामौ नृपात्मजौ।

दर्शनादस्य धनुषो यथेष्टं प्रतियास्यतः ॥1.66.6॥

एवमुक्तस्तु जनकः प्रत्युवाच महामुनिम्।

श्रूयतामस्य धनुषो यदर्थमिह तिष्ठति ॥1.66.7॥

देवरात इति ख्यातो निमेष्षष्ठो महीपतिः।

न्यासोऽयं तस्य भगवन् हस्ते दत्तो महात्मना ॥1.66.8॥

दक्षयज्ञवधे पूर्वं धनुरायम्य वीर्यवान्।

रुद्रस्तु त्रिदशान् रोषात्सलीलमिदमब्रवीत् ॥1.66.9॥

यस्माद्भागार्थिनो भागान्नाकल्पयत मे सुराः।

वराङ्गाणि महार्हाणि धनुषा शातयामि वः ॥1.66.10॥

ततो विमनसस्सर्वे देवा वै मुनिपुङ्गव।

प्रसादयन्ति देवेशं तेषां प्रीतोऽभवद्भवः ॥1.66.11॥

प्रीतियुक्तस्स सर्वेषां ददौ तेषां महात्मनाम्।

तदेतद्देवदेवस्य धनूरत्नं महात्मनः।

न्यासभूतं तदा न्यस्तमस्माकं पूर्वं के विभो ॥1.66.12॥

अथ मे कृषतः क्षेत्रं लाङ्गूलादुत्थिता मया।

क्षेत्रं शोधयता लब्ध्या नाम्ना सीतेति विश्रुता ॥1.66.13॥

भूतलादुत्थिता सा तु व्यवर्धत ममात्मजा।

वीर्यशुल्केति मे कन्या स्थापितेयमयोनिजा ॥1.66.14॥

भूतलादुत्थितां तां तु वर्धमानां ममात्मजाम्।

वरयामासुरागम्य राजानो मुनिपुंगव ॥1.66.15॥

तेषां वरयतां कन्यां सर्वेषां पृथिवीक्षिताम्।

वीर्यशुल्केति भगवन् न ददामि सुतामहम् ॥1.66.16॥

ततस्सर्वे नृपतय स्समेत्य मुनिपुंगव।

मिथिलामभ्युपागम्य वीर्यजिज्ञासवस्तदा ॥1.66.17॥

तेषां जिज्ञासमानानां वीर्यं धनुरुपाहतम्।

न शेकुर्ग्रहणे तस्य धनुषस्तोलनेऽपि वा ॥1.66.18॥

तेषां वीर्यवतां वीर्यमल्पं ज्ञात्वा महामुने ।

प्रत्याख्याता नृपतयस्तन्निबोध तपोधन ॥1.66.19॥

ततः परमकोपेन राजानो नृपपुङ्गव।

न्यरुंधन्मिथिलां सर्वे वीर्यसंदेहमागताः ॥1.66.20॥

आत्मानमवधूतं ते विज्ञाय नृपपुङ्गवाः।

रोषेण महताऽऽविष्टाः पीडयन्मिथिलां पुरीम् ॥1.66.21॥

ततस्संवत्सरे पूर्णे क्षयं यातानि सर्वशः।

साधनानि मुनिश्रेष्ठ ततोऽहं भृशदुःखितः ॥1.66.22॥

ततो देवगणान् सर्वान् तपसाऽहं प्रसादयम्।

दुदुश्च परमप्रीता श्वतुरङ्गबलं सुराः ॥1.66.23॥

ततो भग्ना नृपतयो हन्यमाना दिशो ययुः।

अवीर्या वीर्यसन्दिग्धा स्सामात्याः पापकर्मणः ॥1.66.24॥

तदेतन्मुनिशार्दूल धनुः परमभास्वरम्।

रामलक्ष्मणयोश्चापि दर्शयिष्यामि सुव्रत ॥1.66.25॥

यद्यस्य धनुषो रामः कुर्यादारोपणं मुने।

सुतामयोनिजां सीतां दद्यां दाशरथेरहम् ॥1.66.26॥

जनकपुरि

बालकाण्डम् सप्तषष्ठितमः सर्गः

जनकस्य वचश्श्रुत्वा विश्वामित्रो महामुनिः ।

धनुर्दर्शय रामाय इति होवाच पार्थिवम् ॥1.67.1॥

ततस्स राजा जनकः सामन्तान्व्यादिदेश ह ।

धनुरानीयतां दिव्यं गन्धमाल्यविभूषितम् ॥1.67.2॥

जनकेन समादिष्टाः सचिवा प्राविशन् पुरीम् ।

तद्धनुः पुरतः कृत्वा निर्जग्मुः पार्थिवाज्ञया ॥1.67.3॥

नृणां शतानि पञ्चाशद्व्यायतानां महात्मनाम् ।

मञ्जूषामष्टचक्रां तां समूहस्ते कथञ्चन ॥1.67.4॥

तामादाय तु मञ्जूषामायसीं यत्र तद्धनुः ।

सुरोपमं ते जनकमूचुर्नृपतिमन्त्रिणः ॥1.67.5॥

इदं धनुर्वरं राजन् पूजितं सर्वराजभिः ।

मिथिलाधिप राजेन्द्र दर्शनीयं यदिच्छसि ॥1.67.6॥

षां नृपो वचः श्रुत्वा कृताञ्जलिरभाषत ।

विश्वामित्रं महात्मानं तौ चोभौ रामलक्ष्मणौ ॥1.67.7॥

इदं धनुर्वरं ब्रह्मन् जनकैरभिपूजितम्।

राजभिश्च महावीर्यैः अशक्तैः पूरितुं पुरा ॥1.67.8॥

तत्सुरगणास्सर्वे नासुरा न च राक्षसाः।

गन्धर्वयक्षप्रवराः सकिन्नरमहोरगाः ॥1.67.9॥

क्व गतिर्मानुषाणां च धनुषोऽस्य प्रपूरणे।

आरोपणे समायोगे वेपने तोलनेऽपि वा ॥1.67.10॥

तदेतद्धनुषां श्रेष्ठमानीतं मुनिपुङ्गव।

दर्शयैतन्महाभाग अनयोः राजपुत्रयोः ॥1.67.11॥

विश्वामित्रस्तु धर्मात्मा श्रुत्वा जनकभाषितम्।

वत्स राम धनुः पश्य इति राघवमब्रवीत् ॥1.67.12॥

ब्रह्मर्षेर्वचनाद्रामो यत्र तिष्ठति तद्धनुः।

मञ्जूषां तामपावृत्य दृष्ट्वा धनुरथाब्रवीत् ॥1.67.13॥

इदं धनुर्वरं ब्रह्मन् संस्पृशामीह पाणिना।

यत्नवांश्च भविष्यामि तोलने पूरणेऽपि वा ॥1.67.14॥

बाढमित्येव तं राजा मुनिश्च समभाषत।

लीलया स धनुर्मध्ये जग्राह वचनान्मुनेः ॥1.67.15॥

पश्यतां नृपसहस्राणां बहूनां रघुनन्दनः ।

आरोपयत्स धर्मात्मा सलीलमिव तद्धनुः ॥1.67.16॥

आरोपयित्वा धर्मात्मा पूर्यामास तद्धनुः।

तद्वभञ्ज धनुर्मध्ये नरश्रेष्ठो महायशाः॥1.67.17॥

तस्य शब्दो महानासीत् निर्घातसमनिस्वनः।

भूमिकम्पश्च सुमहान् पर्वतस्येव दीर्यतः॥1.67.18॥

निपेतुश्च नरा स्सर्वे तेन शब्देन मोहिताः।

वर्जयित्वा मुनिवरं राजानं तौ च राघवौ॥1.67.19॥

प्रत्याश्वस्ते जने तस्मिन्नाजा विगतसाध्वसः।

उवाच प्राञ्जलिर्वाक्यं वाक्यज्ञो मुनिपुङ्गवम्॥1.67.20॥

भगवन् दृष्टवीर्यो मे रामो दशरथात्मजः।

अत्यद्भुतमचिन्त्यं च न तर्कितमिदं मया॥1.67.21॥

जनकानां कुले कीर्तिमाहरिष्यति मे सुता।

सीता भर्तारमासाद्य रामं दशरथात्मजम्॥1.67.22॥

मम सत्या प्रतिज्ञा च वीर्यशुल्केति कौशिक।

सीता प्राणैर्बहुमता देया रामाय मे सुता॥1.67.23॥

भवतोऽनुमते ब्रह्मन् शीघ्रं गच्छन्तु मन्त्रिणः।

मम कौशिक भद्रं ते अयोध्यां त्वरिता रथैः॥1.67.24॥

राजानं प्रश्रितैर्वाक्यैरानयन्तु पुरं मम।

प्रदानं वीर्यशुल्कायाः कथयन्तु च सर्वशः॥1.67.25॥

मुनिगुप्तौ च काकुत्स्थौ कथयन्तु नृपाय वै।
प्रीयमाणं तु राजानमानयन्तु सुशीघ्रगाः॥1.67.26॥
कौशिकश्च तथेत्याह राजा चाभाष्य मन्त्रिणः॥1.67.27॥
अयोध्यां प्रेषयामास धर्मात्मा कृतशासनान्।
यथावृत्तं समाख्यातुमानेतुं च नृपं तदा॥1.67.28॥

बालकाण्डम् सप्ततितमः सर्गः

तूष्णींभूते दशरथे वसिष्ठो भगवानृषिः।
उवाच वाक्यं वाक्यज्ञो वैदेहं सपुरोधसम्॥1.70.19॥
अव्यक्तप्रभवो ब्रह्मा शाश्वतो नित्य अव्ययः।
तस्मान्मरीचि स्संजज्ञे मरीचेः काश्यपः सुतः॥1.70.20॥
विवस्वान् काश्यपाज्ज्ञे मनुर्वैवस्वत स्स्मृतः।
मनुः प्रजापतिः पूर्वमिक्ष्वाकुस्तु मनोस्सुतः॥1.70.21॥
तमिक्ष्वाकुमयोध्यायां राजानं विद्धि पूर्वकम्।
इक्ष्वाकोस्तु सुतश्श्रीमान् कुक्षिरित्येव विश्रुतः॥1.70.22॥
कुक्षेरथात्मजः श्रीमान् विकुक्षिरुदपद्यत।
विकुक्षेस्तु महातेजा बाणः पुत्रः प्रतापवान्॥1.70.23॥

बाणस्य तु महातेजा अनरण्यः प्रतापवान्।
अनरण्यात्पृथुर्जज्ञे त्रिशङ्कुस्तु पृथोस्सुतः॥1.70.24॥
त्रिशङ्कोरभवत्पुत्रो दुन्दुमारो महायशाः।
युवनाश्वसुतस्त्वासीन्मान्धाता पृथिवीपतिः॥1.70.25॥
मान्धातुस्तु सुत इश्रीमान् सुसन्धिरुदपद्यत।
सुसन्धेरपि पुत्रौ द्वौ ध्रुवसन्धिः प्रसेनजित्॥1.70.26॥
यशस्वी ध्रुवसन्धेस्तु भरतो नाम नामतः।
भरतात्तु महातेजा असितो नाम जातवान्॥1.70.27॥
यस्यैते प्रतिराजान उदपद्यन्त शत्रवः।
हैहयास्तालजंघाश्च शूराश्च शशिविन्दवः॥1.70.28॥
तांस्तु स प्रतियुध्यन् वै युद्धे राजा प्रवासितः।
हिमवन्तमुपागम्य भृगुप्रस्रवणेऽवसत्॥1.70.29॥
असितोऽल्पबलो राजा मन्त्रिभिस्सहितस्तदा।
द्वे चास्य भार्ये गर्भिण्यौ बभूवतुरिति श्रुतम्॥1.70.30॥
एका गर्भविनाशाय सपत्न्यै सगरं ददौ।
तत इशौलवरं रम्यं बभूवाभिरतो मुनिः॥1.70.31॥
भार्गवश्च्यवनो नाम हिमवन्तमुपाश्रितः।
तत्रैका तु महाभागा भार्गवं देववर्चसम्॥1.70.32॥

ववन्दे पद्मपत्राक्षी काङ्क्षन्ती सुतमात्मनः।
तमृषिं साऽभ्युपागम्य कालिंदी चाभ्यवादयत् ॥1.70.33॥
स तामभ्यवदद्विप्रः पुत्रेप्सुं पुत्रजन्मनि।
तव कुक्षौ महाभागे सुपुत्रस्सुमहाबलः ॥1.70.34॥
महावीर्यो महातेजा अचिरात्सञ्जनिष्यति।
गरेण सहित श्श्रीमान् मा शुचः कमलेक्षणे ॥1.70.35॥
च्यवनं तु नमस्कृत्य राजपुत्री पतिव्रता।
पतिशोकातुरा तस्मात्पुत्रं देवी व्यजायत ॥1.70.36॥
सपत्न्या तु गरस्तस्यै दत्तो गर्भजिघांसया।
सह तेन गरेणैव जातः स सगरोऽभवत् ॥1.70.37॥
सगरस्यासमञ्जस्तु असमञ्जात्तथांऽशुमान्।
दिलीपोंऽशुमतः पुत्रो दिलीपस्य भगीरथः ॥1.70.38॥
भगीरथात्ककुत्स्थश्च ककुत्स्थस्य रघुस्सुतः।
रघोस्तु पुत्रस्तेजस्वी प्रवृद्धः पुरुषादकः ॥1.70.39॥
कल्माषपादो ह्यभवत्तस्माज्जातस्तु शंखणः।
सुदर्शनः शङ्खणस्य अग्निवर्णं स्सुदर्शनात् ॥1.70.40॥
शीघ्रगस्त्वग्निवर्णस्य शीघ्रगस्य मरु स्सुतः।
मरोः प्रशुश्रुकस्त्वासीदम्बरीषः प्रशुश्रुकात् ॥1.70.41॥

अम्बरीषस्य पुत्रोऽभून्नहुषः पृथिवीपतिः।
नहुषस्य ययातिस्तु नाभागस्तु ययातिजः।।1.70.42।।
नाभागस्य बभूवाजः अजाद्दशरथोऽभवत्।
अस्माद्दशरथाज्जातौ भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ।।1.70.43।।
आदिवंशविशुद्धानां राज्ञां परमधर्मिणाम्।
इक्ष्वाकुकुलजातानां वीराणां सत्यवादिनाम्।।1.70.44।।
रामलक्ष्मणयोरर्थे त्वत्सुते वरये नृप।
सदृशाभ्यां नृपश्रेष्ठ सदृशे दातुमर्हसि।।1.70.45।।

बालकाण्डम् एकसप्ततितमः सर्गः

एवं ब्रुवाणं जनकः प्रत्युवाच कृताञ्जलिः।
श्रोतुमर्हसि भद्रं ते कुलं नः परिकीर्तितम्।।1.71.1।।
प्रदाने हि मुनिश्रेष्ठ कुलं निरवशेषतः।
वक्तव्यं कुलजातेन तन्निबोध महामुने।।1.71.2।।
राजाऽभूत् त्रिषु लोकेषु विश्रुतस्स्वेन कर्मणा।
निमिः परमधर्मात्मा सर्वसत्त्ववतां वरः।।1.71.3।।

तस्य पुत्रोमिथिर्नाम मिथिला येन निर्मिता।

प्रथमो जनको नाम जनकादप्युदावसुः॥1.71.4॥

उदावसोस्तु धर्मात्मा जातो वै नन्दिवर्धनः।

नन्दिवर्धनपुत्रस्तु सुकेतुर्नाम नामतः॥1.71.5॥

सुकेतोरपि धर्मात्मा देवरातो महाबलः।

देवरातस्य राजर्षेर्बृहद्रथ इति स्मृतः॥1.71.6॥

बृहद्रथस्य शूरोऽभून्महावीरः प्रतापवान्।

महावीरस्य धृतिमान् सुधृतिस्सत्यविक्रमः॥1.71.7॥

सुधृतेरपि धर्मात्मा दृष्टकेतुस्सुधार्मिकः।

दृष्टकेतोस्तु राजर्षेर्हर्यश्व इति विश्रुतः॥1.71.8॥

हर्यश्वस्य मरुः पुत्रो मरोः पुत्रः प्रतिन्धकः।

प्रतिन्धकस्य धर्मात्मा राजा कीर्तिरथस्सुतः॥1.71.9॥

पुत्रः कीर्तिरथस्यापि देवमीढ इति स्मृतः।

देवमीढस्य विबुधो विबुधस्य महीध्रकः॥1.71.10॥

महीध्रकसुतो राजा कीर्तिरातो महाबलः।

कीर्तिरातस्य राजर्षेर्महारोमा व्यजायत॥1.71.11॥

महारोम्णास्तु धर्मात्मा स्वर्णरोमा व्यजायत।

स्वर्णरोम्णास्तु राजर्षेर्हस्वरोमा व्यजायत॥1.71.12॥

तस्य पुत्रद्वयं जज्ञे धर्मज्ञस्य महात्मनः।

ज्येष्ठोऽहमनुजो भ्राता मम वीरः कुशध्वजः॥1.71.13॥

मां तु ज्येष्ठं पिता राज्ये सोऽभिषिच्य नराधिपः।

कुशध्वजं समावेश्य भारं मयि वनं गतः॥1.71.14॥

वृद्धे पितरि स्वर्याते धर्मेण धुरमावहम्।

भ्रातरं देवसङ्काशं स्नेहात्पश्यन् कुशध्वजम्॥1.71.15॥

कस्य चित्त्वथकालस्य साङ्काश्यादगमत्पुरात्।

सुधन्वा वीर्यवान्राजा मिथिलामवरोधकः॥1.71.16॥

स च मे प्रेषयामास शैवं धनुरनुत्तमम्।

सीता कन्या च पद्माक्षी मह्यं वै दीयतामिति॥1.71.17॥

तस्याप्रदानाद्ब्रह्मर्षे युद्धमासीन्मया सह।

स हतोऽभिमुखो राजा सुधन्वा तु मया रणे॥1.71.18॥

निहत्य तं मुनिश्रेष्ठ सुधन्वानं नराधिपम्।

साङ्काशये भ्रातरं वीरमभ्यषिञ्चं कुशध्वजम्॥1.71.19॥

कनीयानेष मे भ्राता अहं ज्येष्ठो महामुने।

ददामि परमप्रीतो वध्वौ ते मुनिपुङ्गव॥1.71.20॥

सीतां रामाय भद्रं ते ऊर्मिला लक्ष्मणाय च।

वीर्यशुल्कां मम सुतां सीतां सुरसुतोपमाम्॥1.71.21॥

द्वितीयामूर्मिलां चैव त्रिर्ददामि न संशयः।

ददामि परमप्रीतो वध्वौ ते रघुनन्दन।।1.71.22।।

रामलक्ष्मणयो राजन् गोदानं कारयस्व ह।

पितृकार्यं च भद्रं ते ततो वैवाहिकं कुरु।।1.71.23।।

मखा ह्यद्य महाबाहो तृतीये दिवसे प्रभो।

फल्गुन्यामुत्तरे राजंस्तस्मिन्वैवाहिकं कुरु।।1.71.24।।

रामलक्ष्मणयो राजन् दानं कार्यं सुखोदयम् ।।

बालकाण्डम् द्विसप्ततितमः सर्गः

तमुक्तवन्तं वैदेहं विश्वामित्रो महामुनिः।

उवाच वचनं वीरं वसिष्ठसहितो नृपम्।।1.72.1।।

अचिन्त्यान्यप्रमेयानि कुलानि नरपुङ्गव।

इक्ष्वाकूणां विदेहानां नैषां तुल्योऽस्ति कश्चन।।1.72.2।।

सदृशो धर्मसम्बन्धः सदृशो रूपसम्पदा।

रामलक्ष्मणयो राजन् सीता चोर्मिलया सह।।1.72.3।।

वक्तव्यं च नरश्रेष्ठ श्रूयतां वचनं मम।

भ्राता यवीयान् धर्मज्ञ एष राजा कुशध्वजः।।1.72.4।।

अस्य धर्मात्मनो राजन् रूपेणाप्रतिमं भुवि ।

सुताद्वयं नरश्रेष्ठ पत्न्यर्थं वरयामहे ॥1.72.5॥

भरतस्य कुमारस्य शत्रुघ्नस्य च धीमतः।

वरयामस्सुते राजन् तयोरर्थे महात्मनोः ॥1.72.6॥

बालकाण्डम् द्विसप्ततितमः सर्गः

कारयस्व ऋषे सर्वमृषिभिः सह धार्मिक।

रामस्य लोकरामस्य क्रियां वैवाहिकीं विभो ॥1.73.19॥

तथेत्युक्त्वा तु जनकं वसिष्ठो भगवानृषिः।

विश्वामित्रं पुरस्कृत्य शतानन्दं च धार्मिकम् ॥1.73.20॥

प्रपामध्ये तु विधिवत्वेदिं कृत्वा महातपाः ।

अलञ्चकार तां वेदिं गन्धपुष्पै स्समन्ततः ॥1.73.21॥

सुवर्णपालिकाभिश्च छिद्रकुम्भैश्च साङ्करैः।

अङ्कुराढ्यैश्शरावैश्च धूपपात्रै स्सधूपकैः ॥1.73.22॥

शङ्खपात्रै स्स्रुवै स्स्रुग्भिः पात्रैरर्घ्याभिपूरितैः।

लाजपूर्णैश्च पात्रीभिरक्षतैरभिसंस्कृतैः ॥1.73.23॥

दर्भैस्समैस्समास्तीर्य विधिवन्मन्त्रपूर्वकम्।
अग्निमादाय वेद्यां तु विधिमन्त्रपुरस्कृतम् ॥1.73.24॥
जुहावाग्नौ महातेजा वसिष्ठो भगवानृषिः।
ततस्सीतां समानीय सर्वाभरणभूषिताम् ॥1.73.25॥
समक्षमग्ने स्संस्थाप्य राघवाभिमुखे तदा।
अब्रवीज्जनको राजा कौसल्यानन्दवर्धनम् ॥1.73.26॥
इयं सीता मम सुता सहधर्मचरी तव।
प्रतीच्छ चैनां भद्रं ते पाणिं गृहीष्व पाणिना ॥1.73.27॥
पतिव्रता महाभागा छायेवानुगता सदा।
इत्युक्त्वा प्राक्षिपद्राजा मन्त्रपूतं जलं तदा ॥1.73.28॥
साधु साध्विति देवाना मृषीणां वदतां तदा ।
देवदुन्दुभिर्निर्घोषः पुष्पवर्षो महानभूत् ॥1.73.29॥
एवं दत्त्वा तदा सीतां मन्त्रोदकपुरस्कृताम् ।
अब्रवीज्जनको राजा हर्षेणाभिपरिप्लुतः ॥1.73.30॥
लक्ष्मणागच्छ भद्रं ते ऊर्मिलामुद्यतां मया।
प्रतीच्छ पाणिं गृहीष्व माभूत्कालस्य पर्ययः ॥1.73.31॥
तमेवमुक्त्वा जनको भरतं चाभ्यभाषत।
गृहाण पाणिं माण्डव्याः पाणिना रघुनन्दन ॥1.73.32॥

शत्रुघ्नं चापि धर्मात्मा अब्रवीज्जनकेश्वरः।

श्रुतकीर्त्या महाबाहो पाणिं गृहीष्व पाणिना।।1.73.33।।

सर्वे भवन्तस्सौम्याश्च सर्वे सुचरितव्रताः।

पत्नीभिस्सन्तु काकुत्स्था माभूत्कालस्य पर्ययः।।1.73.34।।

जनकस्य वच श्रुत्वा पाणीन् पाणिभिरास्पृशन्।

चत्वारस्ते चतसृणां वसिष्ठस्य मते स्थिताः।।1.73.35।।

अग्निं प्रदक्षिणीकृत्य वेदिं राजानमेव च।

ऋषींश्चैव महात्मानस्सभार्या रघुसत्तमाः।।1.73.36।।

यथोक्तेन तदा चक्रुर्विवाहं विधिपूर्वकम्।

काकुत्स्थैश्च गृहीतेषु ललितेषु च पाणिषु।।1.73.37।।

पुष्पवृष्टिर्महत्यासीदन्तरिक्षात्सुभास्वरा।

दिव्यदुन्दुभिनिर्घोषैर्गीतवादित्रनिस्वनैः।।1.73.38।।

ननृतुश्चाप्सरस्सङ्घा गन्धर्वाश्च जगुः कलम्।

विवाहे रघुमुख्यानां तदद्भुतमदृश्यत।।1.73.39।।

ईदृशे वर्तमाने तु तूर्योद्घुष्टनिनादिते।

त्रिरग्निं ते परिक्रम्य ऊहुर्भार्या महौजसः।।1.73.40।।